

Lederen har ordet

Siden stiftelsen av Norsk Neuro-psykologisk Forening i 1996 er det tid for refleksjon. Foreningen ble stiftet ut fra ønsket om en sterkere nasjonal

tilhørighet og forankring blant psykologer som arbeider innen det nevropsykologiske fagfelt. Frem til 90-tallet besto

n o r s k e nevropsykologer av et lite laug der alle kjente alle. Etterhvert ble vi mange, og det var behov for en forening der alle som arbeider innen det nevropsykologiske fagfelt kunne føle seg hjemme. At vi ikke bare skulle treffes utenlands på kongresser og møter, selv om vi fortsatt skal gjøre det, men også innen landets grenser. Og at yngre psykologer skulle få anledning til å møte hverandre, men også de toneangivende nevropsykologer i de norske miljøer som har bidratt til å etablere nevropsykologi som et fagfelt preget av stor etterspørsel og troverdighet.

Det samme styret har sittet frem

til nå. Vi har hatt som målsetting i vårt samarbeid dels å være brobyggere mellom ulike miljøer, dels å forsøke å representere både voksen- og barnefeltet. Årsmøtene har frem til nå lagt hovedvekt på klinisk anvendt nevropsykologi, med temaer som malingering, prediksjon og behandling ved traumatiske hodeskader og nå, ADHD, diagnostikk og behandling. Valg av temaer avspeiler at dette er problemstillinger innen anvendt nevropsykologi som angår mange praktiserende nevropsykologer. Innen all behandling av personer med sykdommer og skader er det internasjonale samfunn i økende grad opptatt av evidensbaserte tilnærminger, det må i større grad legges empirisk basert kunnskap til grunn for tiltak og intervensjoner. Selv om norsk nevropsykologi preges av nettopp dette, bør temaet i enda sterkere grad på dagordenen. Samtidig må vi sikre kvaliteten på

(Fortsetter på side 2)

ISSN 1500-8347

Litt av innholdet

Anne Kristine Schanke: Lederen har ordet	1
Årsmøte og kurs 1999 - program, påmelding, regnskap etc	3 - 6
22nd Mid-Year Annual Meeting of the INS, Durban, South-Africa	8
6th Nordic Meeting in Neuropsychology, Sønderborg	9

Lederen har ordet...

(Fortsatt fra side 1)

våre funksjonsvurderinger slik at de tjenester vi yter holder et tilstrekkelig faglig nivå. Det er nødvendig at vi ser kritisk på oss selv i en tid der vårt arbeid i økende grad kommer i offentlighetens og rettsvesenets søkelys. Her er arbeidet med standarder viktig.

Foreningen styre har hatt representanter både for akademisk psykologi, representert ved uiversitetene, og anvendt psykologi, representert ved sentrale institusjoner. Det er ønskelig at foreningen i fremtiden synliggjør n o r s k a k a d e m i s k forskningsvirksomhet.

Det har tatt tid å etablere foreningen. Som leder har jeg møtt på styremøter med en forventning

om at nå skulle vi bruke tiden til faglige diskusjoner, mens det ble mange detaljdiskusjoner om praktiske gjøremål. I ettertid tror jeg det måtte være slik: det tar tid å etablere en forening.

Det har vært spennende og meningsfylt å være med på å etablere Norsk Nevropsykologisk Forening. Noen av oss går nå ut og gir stafettpinnen videre. Det er mitt s t e r k e ø n s k e a t brobyggingsvirksomheten må fortsette - mellom akademisk og anvendt nevropsykologi, mellom de ulike nevropsykologiske fagfelt - og mellom de norske nevropsykologiske miljøene.

Vel møtt til det fjerde årsmøtet!

Nevropsykologi

Organ for
Norsk
Nevro-
psykologisk
Forening

Ansvarleg
redaktør:

Knut Dalen
Seksjon for
klinisk nevro-
psykologi, UiB,
Årstadvn. 21,
5009 Bergen.

Tlf: 55 58 62 17
Fax 55 58 98 73
Mob 958 06 868

Opplag:

k.dalen@psych.uib.no

180

Trykk:
Døves Trykkeri

Redaktøren har ordet

Då eg var liten, undra eg meg stadig over ein ting: Kvifor hender det nett så mykje at det fyller ei avis? Det er aldri slik at det er tome rom i avisa, eller ein liten laus lapp ekstra for å få med noko som ikkje fekk plass andre stader. Lokalavisa »Hallingdølen» kom tre gonger i veka, og dei fire sidene i stort format var alltid fulle. Heilt nøyaktig. Det gjekk ikkje an å skvise inn ei setning til. Og det var heller ingen større hol der det burde ha stått eitt eller anna. Vi abonnerte også på »Nationen» som kom ut i Oslo. Det var ein stor by, så det var rimeleg at den avisa kom ut kvar dag, og var større, for der hende det meir. Frå Oslo hadde ein òg eit visst overblikk over det som skjedde i Norge og resten av verda. Der hende det også tilstrekkeleg til å fylle avisa.

Ikkje for lite, ikkje for mykje.

Då eg vart større, forstod eg at verda var annleis. Då eg gjekk i 8. klasse på ungdomsskulen på Geilo, hadde eg arbeidsveke i lokalavisa. Då fekk eg sjå korleis dei fekk kabalen til å gå opp. I redaksjonen låg det uhorveleg mange referat frå lokale skirenn i Hallingdal. Desse referata hadde ulik lengde. Hadde ein ledig spalteplass, så fann ein eit langrenn med ein høveleg distanse, eller eit hopprenn med høvelege hopplengder. Slik fekk ein fylt avisa. Illusjonen frå tidlegare barndom om korleis verda var tilpassa avisa brast. Eg hugsar det enno. Det var i mars 1969 det hende. Det er vondt å lære. Ein tapar liksom ein viss porsjon uskuld.

Av ein eller annan grunn kom

(Fortsetter på side 11)

ÅRSMØTE - Norsk Nevropsykologisk Forening

Tid: torsdag 11 (kurs), fredag 12. og lørdag 13. november 1999
 Sted: Soria Moria Kurscenter, Voksenkollveien 60, 0394 Oslo
 Tlf.: 22 14 60 80, fax: 22 92 18 14
 Transport: Taxi eller Holmenkollbanen til Voksenkollen stasjon (ca. 10-15 min. å gå).

Kurs

Torsdag 11.11.99

Kurs ved overlege Kristian Sommerfelt, Haukeland Sykehus: Nyere viten om tidlige risikofaktorer. Professor Lars Smith, Universitetet i Oslo: Prediksjon og betydning av tidlig kartlegging og intervensjon. Kurset søkes godkjent som fritt spesialkurs/fordypningskurs barn, dersom man også deltar på det faglige programmet 12.11.99. Fullstendig annonse kommer i Tidsskrift for Norsk Psykologforening.

Årsmøte

Fredag 12.11.99

09.00 - 10.00 Registrering av deltakere
 10.00 - 10.30 Åpning av møtet v/ Hallgrim Kløve
 10.30 - 11.30 Forelesning ved professor James Swanson: Molecular genetics of ADHD
 12.00 - 13.00 Swanson: Brain imaging and ADHD
 13.00 - 14.00 Lunsj
 14.00 - 15.00 Swanson: Pharmacokinetics of methylphenidate and the development of new drugs for ADHD
 15.15 - 16.15 Swanson: Neuropsychology of ADHD
 16.45 - 18.15 Forelesning v/overlege Nils Olav Aanonsen, Ullevål sykehus
 19.00 - Middag

Lørdag 13.11.99

09.00 - 10.00 Forretningsmøte
 10.00 - 10.15 Pause
 10.15 - 13.00 Innlegg og kasuistikk fra arbeid med ADHD-problematikk i ulike settinger ved bl.a.: Anne Grethe Urnes, Geir Øgrim, Bente Ubostad, Grete Bryhn og Hallgrim Kløve.

Påmelding innen 15. oktober, kupong neste side

Abstracts - James M. Swanson sine førelesingar på årsmøtet i Norsk Nevropsykologisk Forening 1999

- 1. Molecular Genetics of ADHD.** This topic would address the initial studies of the dopamine 4 receptor gene (DRD4) that we conducted here (LaHoste et al, 1996; Swanson et al, 1998), and the subsequent replications of the findings (positive association with ADHD, due to increased prevalence of the 7-repeat allele associated in patients with ADHD). I would also cover the other studies of the dopamine transporter gene (DAT1). Finally, I would describe current projects using genome scan methods (to look for other genes in what is assumed to be a polygenetic disorder) and family-based association designs using sequences of the entire DRD4 gene (to evaluate the sequence variation in the 48 bp VNTR that defines the polymorphism that has been studied so far just in term of the number of repeats).
- 2. Brain imaging and ADHD.** This topic would follow from the articles that summarized the literature on brain anatomy (Swanson, Sergeant, Taylor et al, 1998; Swanson, Castellanos, Murias et al, 1999) based on replicated findings of slightly smaller (10%, about a .4 to .6 effect size) brain regions associated with movement (basal ganglia and cerebellar vermis) and attention (right frontal and anterior cingulate). The difficulties of functional imaging will be discussed, with a possible fatal flaw associated with the requirement to remain still (that is more difficult for ADHD children, and thus is itself an activation task whose difficulty varies across groups). The use of EEG imaging will be presented as an alternative, with direction from a prospective follow-up study initiated by Satterfield (Swanson, Satterfield, Schell et al, submitted) and the use of high density recording (from a 128 channel EGI net system). A initial results of a cross-national (US, Netherlands, Israel) study of Posner's visual-spatial orienting task and read-generate task, the Stroop task, and Actigraph measures of movement will be presented.
- 3. Pharmacokinetics of methylphenidate and the development of new drugs for ADHD.** This topic will summarize a series of studies we have conducted for pharmaceutical companies. The first two studies (for Alza Corporation) were "concept" and "proof of concept" studies for the development of a once-a-day dosing form of methylphenidate. In the first project, we discovered (surprisingly) acute tolerance (tachyphylaxis) that may account for the reduced effectiveness of existing sustained release drugs for the treatment of ADHD. We designed a drug release profile to overcome this, and an "osmotic pump" delivery system (based on the OROS technology) was used to produce a new once-a-day form of methylphenidate which has been tested (and the results should be released before November). The second was a PK/PD project on the isomers of methylphenidate for Celgene Corporation, which showed that the 1-threo isomer (50% of the clinically available form of this drug) is completely inactive and can be removed without lossof efficacy. The third project was a series of studies on an amphetamine variant (Adderall), which we demonstrated to have equal efficacy and a slightly longer duration of action when compared to methylphenidate.
- 4. Neuropsychology of ADHD.** This topic will use Posner's neuroanatomical network theory of attention to integrate the brain imaging, molecular genetic, and pharmacological studies described in the other 3 presentations. The 3 processes of attention (Alerting, Orienting, and Executing) will be related to neuroanatomical networks (with right frontal, posterior parietal, and anterior cingulate), and cortical-striatal-thalamic-cortical loops will be hypothesized to related symptoms of ADHD to these well-defined neuroanatomical networks of attention (Swanson, Posner, Tucker et al, 1998). Also, these neuroanatomical networks will be related to neurotransmitter pathways (nigrostriatal and mesolimbic dopamine pathways from the midbrain to basal ganglia (nigrastriatal) and anterior cingulate (mesolimbic) (Swanson, Castellanos, Murias et al, 1999). The 3-level causal modeling approach of Morton and Frith (1997) will be used to align symptoms of ADHD (the behavioral level) with attentional deficits (the cognitive level), and anatomical and genetic abnormalities (the neural level). This approach suggest that the underlying deficit of ADHD is not an inhibition deficit, but rather an overall reduced efficiency (slowness) in starting and stopping motor responses.

Resultatregnskap 1998 - Budsjettforslag - 1999

RESULTATREGNSKAP	1998	1997
DRIFTSINNTEKTER		
Medlemsavgifter	39010,0	39000,0
Overskudd fra årsmøte/seminar- 97	,0	15828,0
Sum driftsinntekter	39010,0	54828,0
DRIFTSKOSTNADER		
Reiseutgifter styremedlemmer, servering, lokale	27147,0	11705,0
Underskudd fra årsmøte/seminar Soria Moria oktober- 98	9427,0	,0
Banktjenester og kontorutgifter, bulletin etc.	10107,0	2333,0
Kontingent (Sverige)	347,0	,0
Sum driftskostnader	47028,0	14038,0
Driftsresultat	-8018,0	40790,0
FINANSINNTEKTER		
Renteinntekter	3028,0	943,0
ÅRSRESULTAT	-4990,0	41733,0
Overføringer:		
Overført egenkapital	-4990,0	41733,0
BALANSE pr. 31.12.	1998	1997
EIENDELER		
Bankinnskudd	87428,0	92418,0
Sum eiendeler	87428,0	92418,0
EGENKAPITAL		
Saldo 01.01.	92418,0	50685,0
Årsresultat overført	-4990,0	41733,0
Sum egenkapital 31.12.	87428,0	92418,0

Revidert: Oslo, 25.08.1999

Yngve Jacobsen (sign.)
reg. revisor

BUDSJETTFORSLAG 1999

Inntekter

Medlemsinntekter (140 medlemmer)	kr. 42.000
Overskudd årsmøtet/seminar	kr. 3.000
Sum	kr. 45.000

Utgifter

Reiser styret	kr. 24.000
Porto	kr. 4.000
Banktjenester	kr. 500
Lønn,sekrærtjenester	kr. 4.000
Kopiering, kontorrekvisita	kr. 5.000
Nyhetsbulletin	kr. 3.000
Beverning styret	kr. 2.000
Diverse	kr. 1.500
Sum	kr 44.000

Driftsresultat	kr. 1.000
Renteinntekt	kr. 2.000

Årsresultat-overskudd **kr. 3.000**

Det 7. Nordiske møtet i nevropsykologi 2001

Under det 6. nordiske møtet i nevropsykologi i Sønderborg den 19-22 august, ble det enighet mellom de nordiske foreningene om at neste møte skal avholdes høsten 2001 i Oslo-området. Vi gleder oss over tildelingen. Planleggingen av møtet er allerede startet.

Anne-Kristine Schanke
leder

Nominert til president i INS

Professor Jarl Risberg ved Universitetet i Lund er nominert som kandidat til president i INS. Jarl Risberg er en kjent nevropsykolog som har bidradd til faget i mange år, både gjennom sin betydelige forskningsinnsats og gjennom sin innsats når det gjelder organisering av en rekke vellykkede nordiske nevropsykologimøter. Det ville være en styrke for nordisk nevropsykologi hvis Jarl Risberg ble president i INS. For å kunne avgi stemme må man være medlem av organisasjonen.

Valget vil foregå i nær fremtid, og opplysninger om medlemskap kan fås ved NNFs sekretariat, v/Berit Hilt, Klinisk nevropsykologi, Årstadveien 21, 5009 Bergen, tlf. 55586211, email: berit.hilt@psych.uib.no. Styret i NNF oppfordrer til medlemskap i INS.

Valgkomitéens innstilling til valg av styremedlemmer 1999

I henhold til vedtektene velges styremedlemmene med personlige varamedlemmer for to år av gangen. I år er to styremedlemmer, med varamedlemmer på valg. Disse er Anne-Kristine Schanke (vara: Kjetil Sundet) og Anne-Grethe Urnes (vara: Beate Ørbeck). Disse ønsker ikke gjenvalg. Valgkomiteen, v/ Einar Heminghyt, foreslår følgende nye styremedlemmer, med varamedlemmer, ved valget i 1999:

Ivar Reinvang	med personlig varamedlem	Jan Høyersten
Grete Bryhn	- " -	Astri Lundervold

De foreslåtte styremedlemmene og varamedlemmer har sagt seg villige til å stille til valg.

Nominasjon av andre kandidater til styret høsten 1999.

Årsmøtet 1997 vedtok at valgkomiteens forslag sammen med invitasjon til medlemmene om tilleggsnominasjoner skal utsendes sammen med innkallingen til årsmøtet. Valgkomiteen har drøftet prosedyren for dette i detalj med styret, og kommet frem til følgende:

Fordi styremedlemmene ifølge vedtektene skal velges med personlige varamedlemmer, må en med nominasjon forstå forslag på styremedlem med personlig varamedlem. Det kreves følgelig forslag på både styremedlem og varamedlem for at nominasjonen skal være gyldig. Forslagsstilleren må selv forsikre seg om at den/de som nomineres er villige til å ta valg til styret, og bekrefte dette ved sin underskrift. Ikke signerte nominasjoner vil bli forkastet. Etter at forslag er innkommet vil endelig stemmeseddel bli fremlagt på årsmøtet. De fremmøtte kan stemme under møtet eller sende inn stemmeseddel innen en angitt frist. De som ikke møter på årsmøtet vil bli tilsendt stemmeseddel for innsending. Målsettingen med denne prosedyren er å spare arbeid og å redusere portoutgifter.

Nominasjon av andre kandidater enn de som er foreslått av valgkomiteen kan skje ved å sende nedenstående skjema til Norsk nevropsykologisk forening v/ Berit Hilt, Seksjon for klinisk nevropsykologi, Årstadv 21, 5009 Bergen. Ved nominasjon av flere kandidater må det fremgå klart hvem som foreslås

NOMINASJON, STYREVALG NNF 1999.

Jeg ønsker å nominere følgende, kandidater med personlige varamedlemmer til styret:

Som styremedlem: _____ Som personlig varamedlem: _____

Jeg bekrefter at de foreslåtte kandidater og vararepresentanter har sagt seg villige til å ta valg til styret.

Dato: _____ Underskrift: _____

22nd Mid-Year Annual Meeting of the International Neuropsychological Society, Durban, South-Africa

Sommerens INS konferanse bar sterkt preg av å bli holdt i den tredje verden. Begge åpningsforedragene omhandlet problemstillinger som oppleves som mer skremmende og nære enn her i vårt trygge Norge.

Eleanore Preston-Whyte, visestyrer for forskning og utvikling ved Universitetet i Natal, talte om HIV/AIDS og det nye millenium. Problemstillingene rundt HIV/AIDS omhandler kjønn og kulturen rundt amming og omsorg for barn. Fremdeles er det menn som styrer det seksuelle samlivet og bestemmer bruk av kondom. Motstanden mot å bruke kondom begrunnes med at den seksuelle opplevelsen svekkes, men også ønsket om å få barn er en årsak til at kondom ikke brukes. Å få barn betraktes som en del av seksualiteten, er et tegn på sunnhet og styrke og en sikkerhet i alderdommen. Ved å kreve at mannen bruker kondom, vil kvinnen avsløre at hun er HIV-positiv og kan risikere å bli utstøtt av både egen og svigerfamilie. En kvinne som sto frem som HIV-positiv ble banket opp av sin familie og døde senere av skadene. Individet befinner seg i en ond sirkel som er vanskelig å bryte både for individet selv og for det profesjonelle hjelpeapparatet. Medikamentell behandling innebærer også et problem fordi det beskytter og er en forde under fødsel, men er en ulempe ved amming. I den afrikanske kulturen brukes amming i like stor grad til trøst som til »foring». Når det profesjonelle hjelpeapparatet råder mor å bruke medikamenter og ikke amme, vil hun heller høre på tradisjonelle rådgivere som sier det motsatte.

Saths Cooper, president i Psychological Society of South Africa, talte sterkt om sine personlig erfaringer med rasediskriminering. Han hadde vært fengslet og mishandlet som følge av sin politiske aktivitet. Men han hadde også opplevd skremmende fordommer i sitt møte med

profesjonelle testere da han søkte om opptak til psykologistudiet. Han etterlyste psykologers engasjement i det politiske livet i Sør-Afrika, idet han hevdet at de hadde kunnskaper og resurser til å forklare motsetningene en ser i Sør-Afrika idag. Sosiologer og andre fra sosiale vitenskaper var aktive i f. eks. valgkampen de nylig hadde, og Cooper var krass i sin kritikk av psykologers uvilje til engasjement.

Kenneth Adams holdt »The Presidential Address» på en underholdende og tankevekkende måte. Han oppfordret psykologer til å ta et kritisk blikk på seg selv og sin atferd i forhold til testbatterier. Vi må bli mer bevisst på hvilke tester vi inkluderer i batteriene, hvordan vi bruker dem, hvem vi lar bruke dem, om de bygger på teori og om de gir de svarene vi trenger, osv.

Som alle »mid-year»-konferanser hadde Durban-konferansen et fint og fyldig sosialt program. Cocktail Reception bød på eksotisk Zulu-dans og sang i en mørk og varm tropenatt; en sterk kontrast til Saths Coopers skremmende og rystende opplevelser. Banquetten bød på estetiske opplevelser for flere sansemodaliteter. Maten var estetisk vakker å se på og den smakte fortreffelig. Hele bankettsalen var gjort om til en afrikansk »jungel», fra veggene stirret løver, elefanter og giraffer ned på oss, bordene var dekket med leopardmønstret duk, dekorert med planter og spyd. Et stort jente-kor fra en katolsk skole sang vakkert tradisjonelle og andre sanger. De hadde også med seg et »Stål-tromme»-orkester, de hadde også et stort repertoar med kjente og populære melodier. Alle viste stor innlevelse og engasjement. Sør-Afrikas svar på de tre tenorer manglet heller ikke. De var fantastiske og stemningen stod i taket. Orkesteret som spilte opp til dans traff iallefall undertegnede hjemme med et rikt og dansbart repertoar fra seksti- og sytti-tallet. En meget vellykket og underholdende aften og en verdig avslutning på konferansen!

Sonja Ofte

6th NORDIC MEETING IN NEUROPSYCHOLOGY, Sønderborg 19. – 22.08.99

Den danske nevropsykologiske foreningen organiserte et vellykket møte i Sønderborg i august 1999. Norge var godt representert på konferansen, både når det gjaldt antall deltagere og antall presentasjoner.

»Workshops» med tema som hukommelse, hjernens plastisitet, barn med traumatiske hjernesker og Shakespears betydning for nevropsykologien, ga en spennende innfallsport til temaer som ble presentert senere i konferansen. Fra første møtedag ble det avholdt parallelle symposier, der den ene var fokusert på arbeid med barn (»Developmental disorders», Assessment of attention, working memory and executive function in children») og den andre på arbeid med voksne (»Dementia» ; »Assessment og memory function in adults»). Senere var symposiene stort sett orientert mot studier av voksne pasienter (»Cognition and emotion»; »Rehabilitation»; »Cerebrovascular disorders» og »Free papers»). I tillegg ble det presentert postere som berørte et bredt spekter av problemstillinger.

Ved å invitere forelesere som arbeidet ut i fra dyremodeller så vel som med nevropsykologisk rehabilitering (dr. Kolb, dr. Rolls, dr. Lezak, dr. Trexler, dr. Levin) ble det gitt innspill til drøfting av betydningen av dyremodeller for vår forståelse av symptomer hos mennesker og underliggende hjerneprosesser mer generelt, så vel som klinisk virksomhet og bruk av formelle og uformelle normer.

Det sosiale program ga mulighet for besøk i Maria kirken, Sønderborg slott, og en magisk galla-aften. Ett av høydepunktene på sistnevnte arrangement var en tryllekunstner fra København (Joachim Solberg). Han lurte hjernen vår med »enkle» triks, og tre av de norske deltagere ble ufrivillig(?) del av hans show på scenen. Senere nøt vi godt av god mat og drikke, samt tryllekunstnerens tricks ved bordene og musikk av Jensen`s Jazz ensemble.

Møtet var preget av god planlegging av både det faglige og sosiale program, og neste møte er avhengig av den norske foreningens innsats: Om to år skal møtet arrangeres i Oslo.

Astri Johansen Lundervold

Forelesere på Årsmøtet 1999

James M. Swanson, Ph.D.

Director, Child Development Center
Professor of Pediatrics, Psychiatry,
Cognitive Science and Social
Science, University of California, Irvine,
USA

Dr. Swanson har sin M.A. og sin Ph.D. fra Ohio State University. Etter psykologstillinger ved University of Texas og Hospital for Sick Children i Toronto, Canada, har han siden 1980 vært knyttet til Department of Pediatrics, University of California, Irvine. Swanson har hatt mange viktige administrative og redaksjonelle oppgaver innen sitt fagområde. Han har en meget omfattende vitenskapelig publikasjonsliste, vesentlig innen hyperkinesi hos barn og hyperkinesiens farmakologi. Han har stor erfaring som foredragsholder og som administrator av forskningsprosjekter.

Nils Aanonsen

Stedfortredende avdelingsoverlege, Avd. for
voksenhabilitering,
Ullevål Sykehus
Spesialist i nevrologi

Siden 1997 har Nils Aanonsen vært leder for Statens Helsetilsyns Sakkyndige team for hyperkinesi hos voksne i Helseregion I og II.

Tidlig diagnostikk av demens – forskning og fakta i nevropsykologi og nevropatologi

Sted: Patologisk laboratoriebygning, Ullevål sykehus
Tid: Tirsdag 30.11 1999 kl 1600-2100
Pris: Kr 100 som inkluderer mat og drikke og betales ved oppmøte
Påmelding: Av hensyn til servering ønskes påmelding innen 15.11 til Knut Engedal, Geriatrik avd. Ullevål sykehus, 0407 Oslo, fax: 23 01 61 61, e-post: knut.engedal@nordemens.no

Norsk råd for demensforskning (NRD) er et uavhengig råd som er opprettet i 1999 på fritt initiativ av fem professorer ved UiO fra ulike spesialiteter med interesse for demens. Rådets medlemmer er professor Leif Gjerstad (nevrologi) Rikshospitalet, Professor Ivar Reinvang (nevropsykologi), psykologisk institutt, UiO, professor Jan Mæhlen (patologi), Ullevål sykehus, Knut Laake (geriatri), Ullevål sykehus og profesor Knut Engedal (psykiatri), Ullevål sykehus. Rådets hovedoppgave er å stimulere til forskning om demens på tvers av spesialområder. I den forbindelse vil rådet invitere til et forskermøte med fokus på tidlig diagnostikk av demens og hvilke forskningsmessige utfordringer som fins i nevropsykologi og nevropatologi.

Program Tirsdag 30.11.1999

1600-1630 Pizza, mineralvann og kaffe

1630-1700 Nevropsykologiske metoder for tidlig diagnostikk av demens. Professor Ivar Reinvang, psykologisk institutt, UiO.

1700-1720 Nevropatologisk diagnostikk ved demens: har nevropatologen klare kriterier for diagnosene Alzheimers sykdom og frontallapspdemens. Profeser Kari Skullerud, nevropatologisk avd., Rikshospitalet.

1730-1900 Workshop – nevropsykologi

Utredning av hukommelsessvikt, hva må den omfatte? Professor Kjetil Sundet Rikshospitalet (15 min)

Nevropsykologisk testing ved medikamentutprøving. Dr.psychol. Nils Karlsen, Ullevål Sykehus (15 min)

Synspunkter på nevropsykologisk utredning. Dr.philos. Knut Hestad, Sanderud sykehus (15 min).

1730-1900 Workshop – nevropatologi

Hvorfor dør nervecellene ved Alzheimers sykdom? - litt om mulige molekylære mekanismer. Professor Jan Mæhlen, nevropatologisk avd, Ullevål sykehus (15 min)

Celledød ved apoptose. Hva er det og betyr det noe for sykdomsutviklingen? Ass.lege dr.med. Jon Lømo, avd for patologi, Rikshospitalet (10 min)

Er døds måten til nerveceller ved aldersdemens apoptose, og kan den i såfall forhindres? Overlege Else Marie Løberg, patologisk avd., Ullevål sykehus (10 min)

Diskusjon

1915-2100 Diskusjon i plenum

Nettressursar - nevropsykologi

gjere som Sverre Andresen, og tipse redaktøren

Interessa for denne spalta har vore enorm! Det er faktisk komme inn eitt forslag til nettstad frå ein av dei 140 lesarane av NEVRO-PSYKOLOGI. Eg håpar fleire vil

med nyttige nettstader. Sverre Andresen skriv følgjande:

«Med hensyn til aktuelle nettsider tillater jeg meg å anbefale min egne hjemmeside som inneholder en brukbar samling nevrolenker med beskrivelse som skulle være nyttig for kolleger.»
<http://home.telia.no/sandre>

Eg håpar at det er fleire som kjem med tips om aktuelle nettressursar til neste utgåve av NEVROPSYKOLOGI. Bruk eMail, snailmal, fax,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Knut'.

Redaktøren har ordet...

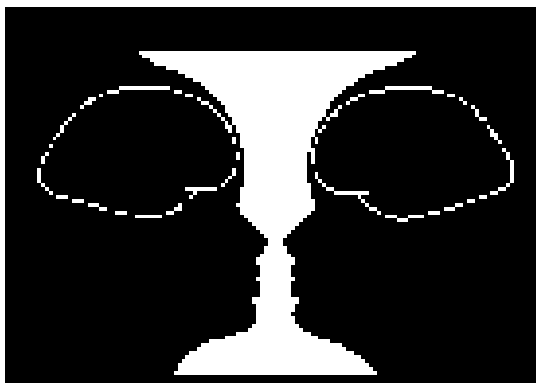
(Fortsatt fra side 2)

eg på desse barndomsminna då eg dreiv med den siste redigeringa av NEVROPSYKOLOGI. Minne som dukkar opp frå barndomen er aldri tilfeldige. Det lærte eg på grunnfag. Eg har vore heldig å fått inn ein god del stoff til NEVROPSYKOLOGI denne gongen også, men det er alltid godt å ha noko å gå på. Ein kjem av og til i det same dilemmaet som når ein har god tid til bussen: Dersom ein spring så mykje ein orkar, rekk ein kan hende bussen som har *ein* avgang tidlegare. Når eg skal redigere NEVROPSYKOLOGI, har eg kan hende noko stoff som er for langt til å passe inn på den spalteplassen som er att, men samstundes er for kort til å utvide bladet, for då må ein utvide med fire sider om gongen. Då kan det vere kjekt å ha litt ekstra stoff å gå på. Spalta til høgre er eit døme på ein høveleg stad for smånotisar. Hadde eg vore Bill Gates, så hadde eg innført denne tome spalta som ein ny standard for nyheitsbulletinar, i staden for å be om meir stoff frå medlemmene. Snart hadde alle nyheitsbulletinar hatt det same, ikkje fordi det var best, men fordi det var dette som var i bruk. Eg seier likevel: kjære medlemmer, ikkje ver redd for å sende inn stoff!

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Knut Dalen'.

Returadresse:

Norsk Nevropsykologisk Forening
Seksjon for klinisk nevropsykologi, UiB,
Årstadveien 21
5009 Bergen

Nevropsykologi

SMÅNOTISAR - SMÅNOTISAR - SMÅNOTISAR - SMÅNOTISAR

Nytt om namn

Dr.psychol Astri Johansen Lundervold (42) er tilsett som førsteamanuensis ved Institutt for biologisk og medisinsk psykologi, Seksjon for klinisk nevropsykologi, Universitetet i Bergen.

Styret i Norsk Nevropsykologisk Forening 1999

Leder: Anne-Kristine Schanke

Nestleder: Erik Hessen

Faste medlemmer:

Anne-Grethe Urnes

Knut Waterloo

Hallgrim Kløve

Varamedlemmer:

Knut Dalen

Nils Inge Landrø

Kjetil Sundet

Beate Ørbeck

Jørgen Sundby